

Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет
Університет бізнесу та технологій, Грузія
Неаполітанський університет, Італія
Жешувський університет, Польща

ЕКОНОМІКА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В ХХІ СТОЛІТТІ

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

(Київ, 16 травня 2024 року)

Київ 2024

**Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет
Університет бізнесу та технологій, Грузія
Неаполітанський університет, Італія
Жешувський університет, Польща**

ЕКОНОМІКА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В ХХІ СТОЛІТТІ

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

(Київ, 16 травня 2024 року)

Київ 2024

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ
заборонено**

УДК 330.34:004"XX"

Е 45

Економіка в умовах цифрової трансформації:
Е 45 перспективи розвитку в XXI столітті [Електронний
ресурс] : тези доп. Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф.
(Київ, 16 трав. 2024 р.) / відп. ред. Ю. М. Уманців. – Київ :
Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. – 390 с. – Укр. та англ.
мовами.

ISBN 978-966-918-131-2

DOI: 10.31617/k.knute.2024-05-16

У тезах доповідей Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Економіка України в умовах цифрової трансформації: перспективи розвитку в XXI столітті» висвітлено концептуально-методологічні детермінанти становлення та розвитку нової економіки в умовах цифрової трансформації, розкрито економічні, етичні та організаційно-правові аспекти застосування штучного інтелекту, зроблено спробу окреслити концептуально-методологічний потенціал економічної футурології в умовах цифровізації суспільного розвитку. Зосереджено увагу на проблемах становлення нової дослідницької парадигми в економічній теорії XXI ст., глобальних соціально-економічних тенденціях XXI ст., теоретико-методологічних та практичних засадах формування й реалізації економічної політики держави в умовах повоєнного відновлення.

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

УДК 330.34:004"XX"

Редакційна колегія: А. Г. Герасименко, д-р екон. наук, проф., проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків; Ю. М. Уманців (відп. ред.), д-р екон. наук, проф., завідувач кафедри економічної теорії та конкурентної політики; О. І. Міняйло, канд. екон. наук, декан факультету менеджменту та психології.

Відповідальні за випуск: В. Є. Болгов канд. екон. наук, доцент кафедри економічної теорії та конкурентної політики; В. В. Хрустальова, канд. екон. наук, доцент кафедри економічної теорії та конкурентної політики.

ISBN 978-966-918-131-2

© Державний торговельно-економічний
університет, 2024

ЄРЕМЕНКО Денис, ЄРЕМЕНКО Лариса, КАЛІСТИЙ Руслан
ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА В ЕПОХУ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ:
СТРАТЕГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ..... 155

ЖУРБА Олександр, ЛИМАНСЬКИЙ Владислав
ЦИФРОВА ВАЛЮТА НБУ В КОНТЕКСТІ ВІДНОВЛЕННЯ
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ 160

МІЗЮК Світлана, ОСТАПЕНКО Тетяна
ЕКОНОМІЧНА ФУТУРОЛОГІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ
АДМІНІСТРАТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ 162

ПОЧЕРНІНА Наталія
РЕАЛІЇ УКРАЇНИ ЯК ПОЛЕ НАУКОВИХ РОЗВІДОК
ДЛЯ СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ТЕОРІЙ..... 167

ТЕОРІЯ КОНКУРЕНЦІЇ ТА КОНКУРЕНТНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ СУСПІЛЬСТВА 4.0

ЛІЛЛЕМЯЄ Олена
МОНІТОРИНГ І КОНТРОЛЬ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
У КОНТЕКСТІ ВСТУПУ УКРАЇНИ В ЄС 172

МИХАЛЬЧИШИН Наталія
ІНФОРМАЦІЙНА КОНКУРЕНЦІЯ В СУСПІЛЬСТВІ 4.0 176

ОВЧАРЕНКО Леся
КОНКУРЕНЦІЯ В ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ: ВЗАЄМОДІЯ
ЕКОНОМІЧНОЇ ТА ПРАВОВОЇ СКЛАДОВИХ 179

РИСІН Марія, СУХ Ярослав
АНАЛІЗ ПРОЗОРОСТІ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНИХ
ЗАКУПІВЕЛЬ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ 182

СЛОБОДЯНИК Олександр
ЦИФРОВИЙ БРЕНДИНГ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ
ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ БРЕНДІВ В УМОВАХ
ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ 185

СТРАТІЙЧУК Вікторія, ЯЦЮК Інна
ТРАНСФОРМАЦІЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УМОВАХ
СТАНОВЛЕННЯ ІНДУСТРІЇ 4.0 189

10. Холодна Ю. Є. Світові практики розвитку брендів. *Економіка та суспільство*. 2023. №54.

11. Янковець Т. Цифрові технології підвищення вартості брендів. *Вісник КНТЕУ*. 2019. № 4. С. 85-100.

12. Янковець Т., Медведєва К. Цифровий брендинг підприємства у комплексі маркетингових комунікацій. *SCIENTIA·FRUCTUOSA*. 2022. № 4. С. 72-83.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ ІНДУСТРІЇ 4.0

СТРАТІЙЧУК Вікторія,

*доцент Вінницького торговельно-економічного інституту
Державного торговельно-економічного університету, Україна
orcid.org/0000-0002-9754-5028*

ЯЦЮК Інна,

*асистент Вінницького торговельно-економічного інституту
Державного торговельно-економічного університету, Україна
orcid.org/0009-0006-9379-3741*

В епоху мега трансформацій, коли знання, вміння та навички стрімко оновлюються, виникає гостра потреба у відтворенні їх на якісно новому рівні. Зазначена проблема стосується не лише окремих осіб, але й окремих організацій, сфер економічної діяльності та національної економіки в цілому. Саме тому вкрай актуальною стає адаптація освітньої та компетентнісної політики до концепції «навчання протягом життя». Сучасна система освіти має бути динамічною, гнучкою та здатною швидко реагувати на мінливі вимоги ринку праці. Організаційно, дидактично, методично та інституційно підкріплена система формування сучасних, суспільно затребуваних компетентностей повинна стати ключовим фактором стійкого розвитку на всіх рівнях ієрархічної структури економіки та суспільства, що потребує суттєвого переосмислення природи та філософії людського капіталу в умовах становлення та активного впровадження індустрії 4.0.

Метою роботи є дослідження особливостей трансформації людського капіталу в умовах становлення індустрії 4.0

Світ переживає Четверту промислову революцію, що характеризується гнучкою взаємодією віртуальних і реальних виробничих систем на глобальному рівні та відкриває можливості для орієнтації

промислового виробництва на споживача та створення нових операційних моделей.

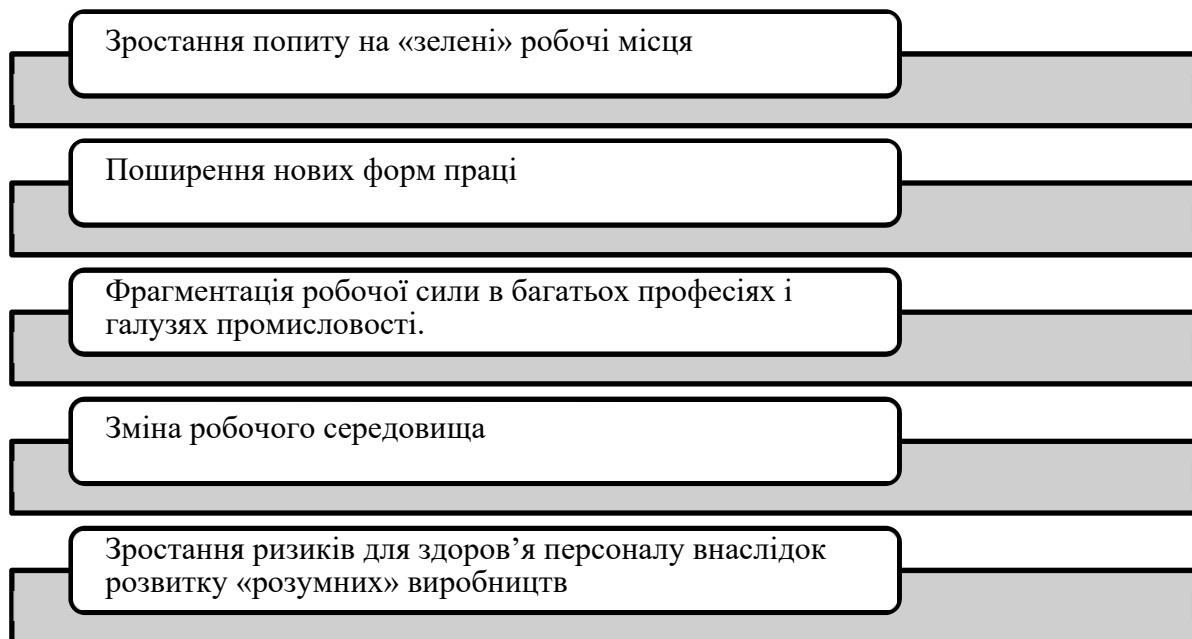

Рис. 1. Сучасні тенденції на ринку праці
Джерело: [2]

Сьогодні цифрові технології стають ключовою конкурентною перевагою «розумних» підприємств і «розумної» промисловості, що має значний потенціал. З одного боку, комп'ютери автоматизують рутинні завдання, які раніше виконували люди. З іншого боку, з'являються нові професії, що потребують нових навичок.

Наразі існує дискусія щодо ймовірності технологічного безробіття внаслідок розвитку індустрії 4.0. Важливо, щоб цифровізація економіки не суперечила світовим пріоритетам сталого розвитку задля уникнення зростання технологічного безробіття, збільшення обсягів виробничих та побутових відходів, погіршення екологічних показників у регіонах, де розташовані промислові підприємства.

В умовах жорсткої конкуренції інновації стають ключовим фактором виживання для сучасних підприємств, що призводить до значних змін у вимогах до кваліфікації персоналу та ролі людини у виробничому процесі.

Одночасно із зміною трендів розвитку сучасного ринку праці, на ринку праці ЄС відчувається гостра нестача фахівців у сфері інформаційно-комунікаційних технологій. Індустрія 4.0 ставить нові вимоги до людського капіталу, що свідчить про значний її вплив на систему освіти та ринок праці.

Наразі важлива увага приділяється перспективності підготовки STEM-фахівців для всіх галузей промисловості, які здатні швидко опанувати нові технології. Змінюються не лише вимоги до кваліфікації, але й сам зміст праці. Все більшого значення набувають широкопрофільні фахівці, які володіють знаннями та навичками, необхідними для роботи в умовах індустрії 4.0. Важливо зазначити, що адаптація до нових умов потребує комплексних заходів, спрямованих на модернізацію системи освіти, перепідготовку кадрів, створення нових робочих місць, забезпечення безпечних умов праці, впровадження екологічно чистих технологій [3].

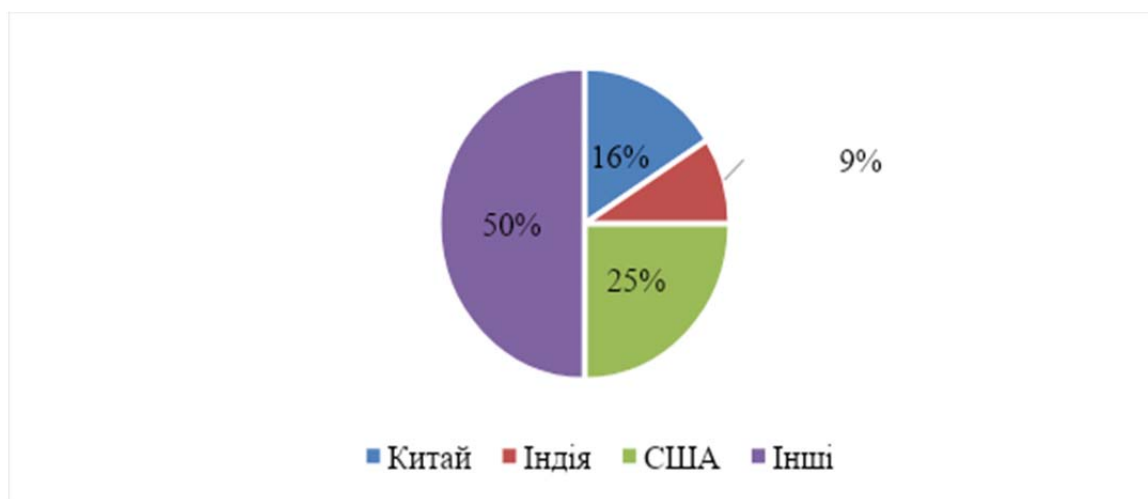

Рис. 2. Прогнозна структура заміщення робочої сили автоматизованими системами до 2025 hjre

Джерело: [2]

За результатами досліджень консалтингової компанії McKinsey, до 2025 року 87% роботодавців світового масштабу зіштовхнуться з проблемним явищем кваліфікаційного розриву, який демонструватиме який демонструє розрив між необхідними у ХХІ ст., на думку роботодавців та наявними у сучасної молоді навичками [2]. Згідно з прогнозами McKinsey до 2025 року автоматизація може призвести до втрати до 800 мільйонів робочих місць у всьому світі. Найбільше автоматизація, за, торкнеться Китаю – там під загрозою більше 200 млн осіб, тобто 16% робочої сили. На другому місці Індія (майже 150 млн людей, 9%), на третьому – США (близько 50 млн осіб, майже 25%). Найменше постраждають сфери, пов'язані з управлінням персоналом і соціальною взаємодією.

Таким чином, в динамічних умовах індустрії 4.0 актуальними та перспективними стають нові напрямки розвитку, зокрема створення гнучкого ринку праці, який стимулюватиме появу нових робочих місць, залучення інвестицій та підвищення конкурентоспроможності, забезпечення безпечних умов праці, що мінімізують ризики для здоров'я персоналу. Важливо врахувати необхідність підготовки фахівців STEM- та STEAM-профілю, здатних ефективно вирішувати завдання в умовах індустрії 4.0. Розвиток особистісних і комунікаційних навичок (soft skills) персоналу, які стають все більш важливими, що створює нові методи управління людськими ресурсами. Реалізація визначених напрямків сприятиме успішній адаптації до індустрії 4.0, забезпечить розвиток людського капіталу та створить умови для стійкого економічного зростання.

Список використаних джерел

1. The skillful corporation. URL: <https://www.mckinsey.com/capabilities/people-and-organizational-performance/our-insights/five-fifty-the-skillful-corporation>
2. Офіційний сайт компанії McKinsey. URL: <https://www.mckinsey.com/>
3. Shah N., Michael F., Chalu H. The Influence of Electronic Human Resource Management Use and Organizational Success: *A global conceptualization. Global Journal of Management and Business Studies*. 2020. № 10(1). pp. 9-28.
4. Брюховецька Н. Ю., Іваненко Л. В. Оцінювання людського капіталу та доданої вартості підприємств: теорія та практика: монографія. НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2020. 184 с.
5. Хачатрян В.В. Мотивація працівників як індикатор розвитку підприємницького потенціалу підприємства. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2021. № 3. С. 16-20.